

संतश्रेष्ठ श्री ज्ञानेश्वर महाराज पालखी सोहळयानिमित्त
'समर्थ भारत हरितऊर्जा दिंडी'

उद्घाटन समारंभ

शुक्रवार दि. २७ जून, २००८ सायं. ४.०० वा.
स्थळ : संत नामदेव सभागृह, पुणे विद्यापीठ, पुणे

कार्यक्रम पत्रिका

सायं. ४.०० वाजता	— मान्यवरांचे आगमन	
सायं. ४.०५ वाजता	— स्वागत गीत	'वृक्षवल्ली आम्हा सोयरे' दिंडी विद्यार्थी
सायं. ४.०७ वाजता	— दिपप्रज्वलन व प्रतिमापूजन	
सायं. ४.०८ वाजता	— प्रास्ताविक	डॉ. संभाजी पठारे, संचालक विद्यार्थी कल्याण मंडळ, पुणे विद्यापीठ, पुणे
सायं. ४.१५ वाजता	— स्वागत व सत्कार	डॉ. संजय चाकणे कार्यक्रम समन्वयक, रासेयो., पुणे विद्यापीठ
सायं. ४.२० वाजता	— मार्गदर्शन	मा. डॉ. प्रमोद पाब्रेकर राज्यसंपर्क अधिकारी, महाराष्ट्र राज्य
सायं. ४.२५ वाजता		मा. महेश झगडे (भा.प्र.से) महासंचालक, महाऊर्जा
सायं. ४.३० वाजता	— उद्घाटक	मा. ना. विनयजी कोरे मंत्री,अपारंपारिक ऊर्जा, महाराष्ट्र राज्य
सायं. ४.४५ वाजता	— अध्यक्षीय भाषण	मा. डॉ. नरेंद्र जाधव कुलगुरु, पुणे विद्यापीठ, पुणे
प्रमुख उपस्थिती	— मा. डॉ. माणिकराव जाधव	कुलसचिव, पुणे विद्यापीठ
	— मा. डॉ. पंडित विद्यासागर	संचालक, बी.सी.यु.डी., पुणे विद्यापीठ
	— मा. श्री. संजय बी. गवई	वित्त व लेखा अधिकारी, पुणे विद्यापीठ
	— मा. श्री. एम.एस. फिरंगे	परीक्षा नियंत्रक, पुणे विद्यापीठ
	— मा. श्री. अजय शिंदे	युथ ऑफीसर, क्षेत्रीय कार्यालय, रासेयो. पुणे
सायं. ५.०० वाजता	— आभार	प्रा. राजकुमार रिकामे
सूत्र संचालन	डॉ. शाकेरा इनामदार	प्रा. गणेश भामे

दिनांक**कार्यक्रमाचा तपशील**

२६/०६/२००८	नाव नोंदणी-राष्ट्रीय सेवा योजना विभाग, पुणे विद्यापीठ, पुणे.
२७/०६/२००८	उद्घाटन समारंभ -प्रशिक्षण, ऊर्जा बचत,महाऊर्जा दिंडीचे प्रस्थान
२८/०६/२००८	मुक्काम अण्णासाहेब मगर महाविद्यालय हडपसर
२९/०६/२००८	वडकीनाला येथे वृक्षारोपण व बिजारोपण
३०/०६/२००८	सासवड गावांत ऊर्जाबचत अभियान
०१/०७/२००८	हिरवा पिवळा जेजुरीगड अभियान वृक्षारोपण व ऊर्जाबचत
०२/०७/२००८	हिरवा पिवळा जेजुरीगड अभियान वृक्षारोपण व ऊर्जाबचत
०३/०७/२००८	दौंडज येथे पुर्नभरण व ऊर्जा बचत अभियान
०४/०७/२००८	निरेकडे प्रस्थान व लोणंद येथे भोजन व मुक्काम.
४-५/७/२००८	लोणंद-श्रमदान व ऊर्जाबचत अभियान
६-७/७/२००८	तरडगांव-ऊर्जाबचत अभियान
०८/७/२००८	फलटणमध्ये श्रमदान, ऊर्जाबचत अभियान
०९/०७/२००८	मुधोजी महाविद्यालयात, फलटण-भोजन व मुक्काम.
१०-११/२००८	धर्मपुरी गावाकडे प्रस्थान व तेथेच भोजन व नातेपुतेला प्रस्थान
१२/०७/२००८	सदाशिवनगर गावाकडे प्रस्थान व ऊर्जाबचत अभियान
१०-११/२००८	वेळापूर गावाकडे प्रस्थान व खुडूस गावात - भोजन व ऊर्जाबचत अभियान
१२/०७/२००८	वाखरी गावाकडे प्रस्थान व तोंडाले-बोंडाले गावात व ऊर्जाबचत अभियान
	नंतर पंढरपूर गावात ऊर्जाबचत अभियान व मुक्काम.
१३/०७/२००८	श्रमदान, ऊर्जाबचत अभियान- पंढरपूर - भोजन
१४/०७/२००८	समारोप समारंभ
	कर्मवीर भाऊराव पाटील महाविद्यालय, पंढरपूर
	त्यानंतर फराळ करून पुण्याकडे प्रस्थान.

रा. से. यो. आयोजित समर्थ भारत हरित ऊर्जा दिंडी
अभियानामध्ये सहभागी विद्यापीठे

- पुणे विद्यापीठ, पुणे
- शिवाजी विद्यापीठ, कोल्हापूर
- अमरावती विद्यापीठ, अमरावती
- उत्तर महाराष्ट्र विद्यापीठ, जळगाव
- डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर, मराठवाडा विद्यापीठ, औरंगाबाद
- नागपूर विद्यापीठ, नागपूर
- भारती विद्यापीठ, पुणे
- स्वामी विवेकानंद तिर्थ विद्यापीठ, नांदेड

समर्थ भारत हरित ऊर्जा दिंडीला
सहकार्य करणाऱ्या संस्था व महाविद्यालये

- एच. व्ही देसाई महाविद्यालय, पुणे
- अण्णासाहेब मगर महाविद्यालय, हडपसर, पुणे
- वाघिरे महाविद्यालय, सासवड, पुणे
- कला महाविद्यालय, जेजुरी
- डॉ. पतंगराव कदम विद्यालय, दौंडज
- मु. सां. काकडे महाविद्यालय, सोमेश्वरनगर
- कला, वाणिज्य व विज्ञान महाविद्यालय, लोणंद
- मुधोजी महाविद्यालय, फलटण
- विजयसिंह मोहिते पाटील महाविद्यालय, नातेपुते
- शंकरराव मोहिते पाटील महाविद्यालय, अकलुज
- अर्धनारी नटेश्वर महाविद्यालय, वेळापूर
- कर्मवीर भाऊराव पाटील महाविद्यालय, पंढरपूर

सत्यमेव जयते

महाराष्ट्र राज्य ऊर्जा विकास अभिकरण,
राष्ट्रीय सेवा योजना उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग महाराष्ट्र
शासन
आणि
पुणे विद्यापीठ, पुणे
आयोजित

पुणे ते पंढरपूर
पालखी सोहळ्यानिमित्त आयोजित
समर्थ भारत हरित ऊर्जा दिंडी

२६ जून २००८ ते १४ जुलै २००८

आयोजक

राष्ट्रीय सेवा योजना प्रस्तावना

महाविद्यालयीन युवक-युवतींच्या मनात सामाजिक जाणिव निर्माण

करून त्यांचा व्यक्तिमत्व विकास करण्याच्या दृष्टीने भारत सरकार व्दारा राष्ट्रीय सेवा योजना कार्यक्रम राबविण्यात येत आहे. राष्ट्रीय सेवा योजना, युवा कार्य व क्रीडा मंत्रालय व राज्य शासन यांच्या मार्फत केंद्र शासनकडून प्रायोजित केली जाते. ही केंद्र पुरस्कृत योजना असून महाराष्ट्रामध्ये सुरुवातीपासून कार्यरत आहे. महात्मा गांधी जन्मशताब्दी वर्षापासून म्हणजेच

सन १९६९ पासून सुरु करण्यात आली. महाराष्ट्रात ही योजना उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग राष्ट्रीय सेवा योजना कक्ष व्दारा महाराष्ट्र राज्यातील १५ अकृषी आणि ४ कृषी विद्यापीठे, इंजिनियरिंग कॉलेज, आय. टी. आय.

कॉलेज, पॉलिटेक्नीक कॉलेज, तसेच कनिष्ठ महाविद्यालय स्तर आणि आरोग्य विद्यापीठ असे १९ विद्यापीठे व संस्था १६००० महाविद्यालयांमार्फत २,५०,००० स्वयंसेवकांच्या सहभागाने

राबविण्यात येत आहे. राष्ट्रीय सेवा योजना व्दारे विविध प्रकारचे समाजभिमुख कार्यक्रम आयोजित केले जातात. ही योजना प्रामुख्याने २ भागात विभागलेली आहे. १. नियमित कार्यक्रम २. विशेष कार्यक्रम

समर्थ भारत हरित ऊर्जा दिंडीचा उद्देश

राष्ट्रीय सेवा योजनाची स्थापना होऊन ३९ वर्षांचा काळ लोटला असला तरी राष्ट्रीय सेवा योजनेने विविध प्रकारचे नाविण्यपूर्ण उपक्रम मोठ्या प्रमाणात राबविले आहेत. (लोकसंख्या नियंत्रण, व्यसनमुक्ती, साक्षरता, अंधश्रध्दा निर्मुलन, पर्यावरण संरक्षण, पल्सपोलिओ अभियान, एडस् व इतर रोगांसंबंधी जागृती, वन्यजीव प्राणी संरक्षण, संत गाडगे महाराज ग्राम व नागरी स्वच्छता अभियान) अशा विविध कार्यक्रमाचे प्रचार व प्रसार करण्याचे काम राष्ट्रीय सेवा योजनेच्या स्वयंसेवकानी स्वयंस्फूर्तीने केलेले

आहे. अशाच पध्दतीचा एक अभिनव उपक्रम राष्ट्रीय सेवा योजना २६ जून २००८ ते १४ जुलै २००८ दरम्यान दोन लाख वारकऱ्या सोबत महाराष्ट्रातील निवडक १५० विद्यार्थ्यांना घेऊन राज्यस्तरीय समर्थ भारत अभियान हरित ऊर्जा दिंडी पुणे ते पंढरपूर मार्गावर राबविणार आहे. यामधून विद्यार्थ्यांना पालखी वारीचे महत्त्व, वारकरी वारीचे आयोजन कसे करतात, त्यांचे नियोजन, व्यसनमुक्ती, त्यांच्या मनाचा बदल प्रसार तसेच पाणी, स्वच्छता, ऊर्जा, आरोग्य यांचा प्रचार व प्रसार करत समाज जागृती करत करत स्वतःचा व्यक्तिमत्व विकास साधणे.

घरामध्ये ऊर्जेची बचत कशी कराल?

महाराष्ट्र ऊर्जा विकास अभिकरण (महाऊर्जा) अपारंपारिक ऊर्जा साधनांचा प्रचार व प्रसार तसेच त्या संबंधाच्या कार्यक्रमाची अंमलबजावणी करत आहे. केंद्रशासनाने ऊर्जा संवर्धन कायदा २०११ अंमलात आणला असून त्याची अंमलबजावणी महाराष्ट्र राज्यात करण्यासाठी महाराष्ट्र शासनाने महाऊर्जास 'पदनिर्देशित संस्था' म्हणून मान्यता दिलेली आहे. कारखान्यांमध्ये २५% घरघुती क्षेत्रात २०% कृषी क्षेत्रात ३०% तर वाणिज्यिक क्षेत्रात २०% अशी ऊर्जा बचत करण्यास मोठी संधी आहे. आज ऊर्जेचा वापर सर्वच क्षेत्रात मोठ्या प्रमाणात वाढला आहे. संध्या महाराष्ट्रात ऊर्जेची मागणी व पुरवठा यामध्ये मोठी तफावत आहे. याचसाठी ऊर्जेची बचत करणे महत्त्वाचे असून ते साध्य करण्यासाठी सर्वांनी प्रयत्न करणे आवश्यक आहे. त्यामुळे विद्युत पुरवठ्यातील वेळोवेळी होणारा खंड व वीज कमी होण्यास मदत होईल. ऊर्जेच्या बचतीची सवय आपल्या घरापासून आजपासूनच का करू नये?

ऊर्जा बचत आपल्या घरापासून आजपासून

- ▶ घराच्या खिडक्यांच्या काचा नेहमी स्वच्छ ठेवाव्यात, त्यामुळे नैसर्गिक प्रकाश घरात येऊन विद्युत ऊर्जेची बचत होईल.
- ▶ घराबाहेर जाताना घरातील सर्व विद्युत उपकरणे बंद बसल्याची खात्री करावी.
- ▶ घर बांधताना घरात सूर्यप्रकाश व खेळती हवा राहिल याप्रमाणे घराची रचना करा. प्रकाश परावर्तीत होईल अशा प्रकारे घराला रंग द्यावा.
- ▶ पारंपारिक बल्ब ऐवजी उर्जाबचत दिव्यांचा (सी.एफ.एल.) वापर करावा.
- ▶ विद्युत जोडणी व उपकरणे (आय.एस.आय.) प्रमाणित असावी.
- ▶ आवश्यक नसेल तेव्हा विद्युत उपकरणे बंद ठेवावीत.

घरातील सर्व लाईटस्, पंखे दूरदर्शन इत्यादी बंद करून मीटर फिरते का पहा, मीटर फिरत असेल तर मीटर तपासून घ्या किंवा घरातील जुने वायरिंग

बदलून घ्या किंवा वायरिंग मधील लिकेज तपासून घ्या, त्यामुळे वीज बिल कमी येण्यास मदत होईल.

- ▶ इलेक्ट्रिक गीझरने पाणी तापविण्यापेक्षा शक्यतो सौर उष्णजल संयंत्राव्दारे पाणी तापवा.
- ▶ जास्त कपडे असतानांच इस्त्री करा, एका कपड्यासाठी इस्त्रीचा वापर टाळा.
- ▶ बाथरूम, व्हरांडा, पोर्च, लिफ्ट, शौचालय इत्यादी ठिकाणी सी. एफ. एल. वापरा.
- ▶ नवीन सुविधा/उपकरण घेताना ऊर्जा बचत करणारे उपकरणच विकत घ्यावे.
- ▶ फ्रीजचा दरवाजा जास्त वेळा उघड-बंद करू नये तसेच फ्रीज भिंतीपासून सुमारे ६ इंच इतक्या अंतरावर ठेवावा.
- ▶ गॅस वापरात ५०% बचत होण्यासाठी प्रेशरकुकरचा वापर करा, सोलर कुकर वापरा, अन्न शिजवण्यासाठी कमीतकमी पाणी वापरा, डाळ भात शिजवण्यापूर्वी थोडा वेळ धुवून पाण्यात भिजवून ठेवा कारण न भिजवलेल्या घान्याला शिजवण्यासाठी जास्त वेळ लागतो.
- ▶ गॅसच्या शेगडीचे बर्नर वेळोवेळी स्वच्छ करा व जास्तीत जास्त छोट्या बर्नरचा वापर करा.
- ▶ भांड्याच्या बाजूने वाया जाणाऱ्या ज्योतिमुळे ऊर्जा वाया जाते म्हणून रुंद तळ असलेल्या भांड्याचा वापर करा.
- ▶ अपारंपारिक ऊर्जेचा वापर जास्तीत जास्त करा. बायोगॅस बसवण्यास जागा व टाकाऊ पदार्थ असल्यास त्याला बसविण्यास प्राधान्य द्या.

